

Előfizetési díj
 vidékre postán vagy helyben házhoz
 hordva: 12 frt.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 frt.
 Negyedévre 1 frt.
 Egy óra helyben
 vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott gármond sor 6 kr. ára
 Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
 és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt i-
 nyújt a kiadó hivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haasen
 stein et Vogler Wien
 Wallfischgasse nr. 10

Nyitlertéri cikkeik

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
 küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Belső-szénutca 16. szám, hová a lap szellemi részét illető
 közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873 utolsó negyedére.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
 kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
 előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legczélserűbben pos-
 tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
 kereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
 tiszteletpéldánnyal szolgálok.

A „KELET” kiadóhivatal a

Kolozsvár, nov. 4. 1873.

(B.) Igen természetes, hogy most azon
 napokban, a midőn közeledik a pillanat, mely-
 ben országgyűlésünk újból megkezdí működé-
 sét, ismételve felmerült a pártok és a pártár-
 nyalatok állásának kérdése.

Alig hisszük, hogy még e pillanatban
 biztosan constatalni lehetne, hogy pártok és
 párt-törédek minő állást fognak egymással
 szemben elfoglalni.

Azonban némely tényeket már ma is le-
 het regisztrálni, s ezekből kiindulva, legalább
 óhajainknak kifejezést adhatunk.

Tény az, hogy a balközép néhány igen
 tekintélyes tagja, darab idő óta némi hajlamot

mutat ahoz, hogy letérve a balközép által ed-
 dig követett s merőben meddőnek bizonyult
 merer negatív teréről, elfogadva, vagy legalább
 előismerve a meglévő alapot, a létező körülmé-
 nyekhez idomítsa eljárását.

Ez kétségen kívül öröndetes változás s
 némi reményt nyújt ahoz, hogy a közeledő
 ülészek ülései kevésbé lesznek zajosok,
 mint voltak az eddigiek, hogy a munka
 gyorsabban fog folyni, hogy az agyonbeszé-
 lés korszaka lejárt s hogy a balközép sem
 hallgatva, sem tényleg nem fogja a szélső bal
 támogatni nyaktörő politikai bukászeiben.

Miután azonban vannak a balközépben
 sokan olyanok is, kik a szélsőbal elveihez kö-
 zeledelek, minden attól függ, hogy az ország-
 gyűlés első napjaiban tartandó conferentiáján
 a balközépnek, ezek vagy amazok fogják-e a
 balközép által követendő taktikát megállapíta-
 ni és vezetni? Más szavakkal, ha valjon a
 katonák fogják-e követni vezéreiket, vagy meg-
 fordítva?

Ettől függ az is, ha valjon a balközép
 képes lesz-e egy alkotmányos ellenék niveau-
 jára emelkedni, vagy pedig marad, mint eddig,
 egy jól fegyverezett ellenékeskedő csapat.

Részünkről ohajtjuk, hogy a balközép
 eljárását vezérei intézzék s ne engedjék ma-
 gokat katonái által hurczoltatni.

De világos egyszersmind, hogy a Deák-párt
 szemben a balközéppel csak azután állapíthat-
 ja meg álláspontját, ha a balközép tisztába
 jön magával.

A szélső-ballal szemben már ma tisztá-
 ban lehetünk mindnyájan, e párt politikája
 maradt a régi, a mindent koczkaztató politika,
 s úgy hisszük, hogy ezzel transigálni nem sok
 képviselőnek lesz kedve. Mert bár némelyek
 elég gyakran hangoztatták, hogy az 1867. év
 a haza és nemzet jogait eljátszotta, de azért
 a nemzet ösmeri és félti az 1867-dik év vi-
 mányait.

Alakulni fog-e, és fel fog-e lépni mint
 külön önálló párt, az ő conservativ, ultramon-

tán párt, vagy csak esetről-esetre fog életjelt
 adni, mint ezt eddig tette? még ma tudni nem
 lehet.

Annyit azonban észlelhetett mindenki,
 hogy e párt is közelebből gyakrabban adja
 életjeleit, naponta több tevékenységet fejt ki,
 s néhol tért is nyert.

Nem féltjük mi sem az alkotmányos, sem
 a vallásszabadságot, huzamosabb időre; azon-
 ban hazánkra és nemzetünkre nézve mégis
 végtelen károsnak tartanók, ha csak ideig-órá-
 ig is egy oly párt kezébe kerülne a hatalom,
 mely az alkotmányos jogokat és szabadságot
 csak kényszerűségből tűri.

A reakcióval és ultramontanizmussal szem-
 ben úgy hisszük elég tiszta pártunk állása,
 világosan szólnak a hozott törvények s Deák
 Ferencnek a vallás tárgyában elmondott mo-
 numentális beszéde.

Azonban megvalljuk őszintén, miszerint
 tudjuk, hogy a hamu alatt tűz lappang, s azt
 bizonyos eshetőségek alkalmával fel is lehetne
 élesztetni, s épen ezért szeretnők, ha e töre-
 dékecske mihamarább határozott alakban lép-
 ne fel, hogy aztán ellenében is nyílt sisakkal
 lehessen fellépni.

Szólanunk kellene még egy párt-törédek-
 ről s ez a Lónyay-párt.

Azonban erről már nyilatkoztunk e lapok
 hasábjain akkor, a mikor b. Kemény Gábor
 képviselő urnak küldőihez intézett nyílt leve-
 lére elmondtuk nézeteinket.

Szabad legyen azonban azon meggyőző-
 désünknek kifejezést adni, melyszerint mi ezen
 párt embereit sokkal gyakorlatiabb emberek-
 nek s jobb hazafiaknak tartjuk, hogy sem
 be ne látnák, miszerint sem bel- sem külvil-
 szonyaink nem olyanok, hogy a többséget
 gyengíteni tanácsos volna s azt is be fogják az
 illetők látni, hogy őket csakis a Deák-párt ül-
 tetheti be a bársony székekbe.

Rövidbe foglalva nézetünk az, hogy pár-
 tunknak programja elég tiszta, nincs okunk
 a párt eddigi működése iránt panaszkodni, s

tőlog s örömet fejezni ki, hogy oly sok idő teltével
 ismét e város falai közt üdvözölhet, minden ereje
 elhagyá s nem csak ez az est telt így el, hanem
 ezenkívül több nap a nélkül, hogy átment volna
 szomszédaihoz.

Ekkor a polgármesterné tanácskozó termében,
 így szóltak egymáshoz a kávébeniek:

— Williamssohn rendkívül szépen és becsülésre
 méltóan cselekszik, hogy véleményét ily érthetően
 nyilvánítja.

A tanácsosné azt mondá:

— Vilmoskám, bizony szégyenlhetnéd ma-
 gadat.

N... asszony pedig megjegyezte:

— Hogy változtathatá meg őt ennyire az
 idő?

Mária Lujza nem szólt semmit.

Igy telt el egy hét.

A padlás erkély hölgyei, már kezdék hinni,
 hogy többé sző sem lehet a Vilmos részéről való lá-
 togatásról, midőn egy csendes alkonyórában, midőn
 Mária Lujza a kandalló előtt ülve bimezett s
 a tűz fénye megvilágítá szép alakját, az ajtó fel-
 nyílt halkan s egy férfi jelent meg a küszöbön,
 nagy papír-csomaggal hóna alatt s mintegy bizony-
 talanul megállva, ha vajjon belépjen-e.

— Ah isten hozta, kedves Williamssohn mér-
 nök! — kiáltá szívélyesen elibe N... asszony.

Könnyű pir borítá el a Mária Lujza arcát.

Mily csendes hatása volt mégis e névnek, s
 e férfi megjelenésének még esodásabb hatalma. A
 hölgy ép oly kevéssé volt képes csak egy szót is
 szólni, mint Vilmos maga. Igen, igen nagyon sok
 feküdt mindkettőnek szívére e perczben, hogysem
 szavakba önthették volna ki.

Kérem legyen szíves helyet foglalni, kedves
 mérnök ur! szóla N... asszony, ki kezdé átlát-
 ni, hogy neki kell a társalgást megkezdni.

Vilmos meghajtá magát s szótlan foglalt he-
 lyet Mária Lujza oldalán, ki szégyenkezve ült ott,
 hogy egy szót sem bir annak mondani, ki oly na-
 gyon megérdemelte tőle pár szívélyes szót. De jósa-
 gát megköszönni lehetetlen volt, ezzel csak tudtára
 adta volna, hogy értesülve van kitől jött azon

ha benn a hazában és Európában körül tekin-
 tünk, okvetlen azon meggyőződésre jutunk, mi-
 szerint érdekünkben az van, hogy minden,
 ki a Deák-párthoz tartozik, félretéve szerep-
 lési viszketeget, hiuságot, nagravágyást s egyéb
 mellékes érdekeket, mint egy ember tömörül-
 jön bölcs vezérünk körül.

— Az országgyűlés megnyitása. Az elad-
 ki értesítés, a mely a képviselőház ülésének újból
 fölvetését tudatja, így hangzik: A képviselőház ül-
 seinek újból megkezdése 1873-dik évi június hó 22-
 én kelt kegyelmes királyi leirat által f. évi nov. 8-
 ára lévén kitűzve, tisztelettel fölkérem a képviselő
 urakat, méltóztassanak a nov. 8-án déli 12 órakor
 tartandó nyilvános ülésre megjelenni. Kelt Budape-
 sten, nov. 1. Bittó István, a képviselőház elnöke.

— O felsége a vallás és közoktatási ma-
 gyar kir. miniszter előterjesztésére elvileg megen-
 gedni méltóztatott, hogy Budapesten a keleti nyel-
 vek előadására, a pesti tudomány-egyetem mellett
 seminarium állíttathassék, melyben a modern cul-
 turnyelvek s a megkívántató egyéb szaktanulmá-
 nyok tanítása mellett, a seminarium növendékei a
 consulatusi s diplomatiái szolgálatra is kiképeztetést
 nyerhessenek; továbbá, hogy a szükség esetében
 külföldről meghívott tanerők is alkalmaztathas-
 sanak.

— O felsége f. é. october hó 20-án kelt
 legfelsőbb határozványával báró Mednyánszky Dénes
 főbányagrófot, eddigi szolgálatával való legmagas-
 sabb megelégedésének kifejezése mellett hivatalától
 saját kérelmére felmenteni, egyuttal a dísgyőri bá-
 nyaigazgatóságot mint ilyent megszüntetni, illető-
 leg a selmeczei egyesíteni s a selmeczi és dísgyőri
 egyesített bányaakerület bányaigazgatóságává mi-
 niszteri tanácsosi czimmal és ranggal Péch Antal
 p. a. ministeri osztálytanácsost legkegyelmesebben
 kinevezni méltóztatott.

sok figyelem. Végre a papírcsomagra esett te-
 kintete, melyet most is hóna alatt tartott s ez
 kisegítő kínos zavarából.

— Ah! — szóla kedves mosolylyal, mely Vilmos-
 nak oly nagyon vonzóznak s édesnek tűnt fel, itt bi-
 zonyosan mappák vannak, — a mérnök ur tehát
 megint meg akar bizni valami oly munkával, mel-
 lyet régebb —

Tovább nem birta folytatni Mária Lujza. A
 vissza emlékezés lezárta ajkait.

— Nem tudtam bizonyosan, — viszonzá Vilmos
 zavartantolva elő hátra a csomagot, — haszabad lesz-
 é azt reménylenem! De a napok kezdenek most tisz-
 tábbak lenni, ugy, hogy kivehetőleg —

— Az, igaz, ugy van, — szakítá őt félbe Má-
 ria Lujza — nekem pedig oly jól fog esni, régi
 munkámat, elővehetni ismét.

— És szabad lesz-e egy régi jó barátunk —
 folytatá Vilmos, ki minátn egyszer meg volt tör-
 ve a jég, kezdte neki bátorodni, — merheti-e ő szom-
 szédnót, mint régebben meglátogatni s utasításaival
 szolgálni?

Mária Lujza nem felelt. De N... asszony biz-
 tosítá Vilmost, hogy kivéve Utter tanácsosékat, sen-
 kit oly szívesen nem látnak házuknál, mint őt.

Meggyújtották a gyertyát. Vilmos a kis asz-
 talhoz ült, Mária Lujza mellé, ki ismét előrevé
 himzését,

Minő perczeket élvezett most Vilmos, kinek e
 boldogságot közelében lehetni oly sokáig kelle nél-
 külnöznie! Eleinte beérte csak a nézéssel is. Ugy
 tetszék neki, hogy kimondhatatlanul megszüpült a
 fiatal nő; azon idősak, rit a balsors iskolájában
 töltött, vonásainak oly fényt, oly tisztaságot kölcsön-
 zott, mivel nem birt az előtt.

De csakhamar belejöttek a társalgásba is, s a
 mit szóltak és egymásnak mondtak, az mind a
 szívélyesség, kéjérszép jöllegét viselő.

— Milyen szép nagy házat emeltetett a mér-
 nök ur! valódi diszére válik a városnak, szóla N...
 asszony.

— Azt a nagy tért, ott a faraktár helyén
 szükség volt beépíteni, — felelé Vilmos — s nekem
 kellemes szorakozásul szolgált a munkámtól sem

„KELET” TÁRCZAJA.

Két erkély-szobácska.

Regény, két kötetben.

Írta: Flygaré-Carlén Emilia.

Második kötet.

XXVII.

(Folytatás.)

És minő páratlan türelemmel viselte a nyo-
 mor és nélkülözés terhét! Soha nem panaszkodott,
 soha a szemrehányásnak egy szavával nem sérté azt,
 ki a romlásba taszítá őt — oh egy angyalnál is
 jobb ő; mert az angyalnak nem lehet nehéz jóknak,
 szenteknek maradni, de ő csak egy nő volt s még
 is felyülemelkedett minden földi, minden köznapi
 érzelmeken!

Bámultam, imádtam, istenitettem őt s elmond-
 hatom az egész világ előtt, hogy senkit nem ismer-
 rek, ki pagyobb becsülést, tiszteletet érdemelne,
 mint ő.

— Édes kedves fiam, igen is nyíltszívéleg
 nyilatkozol, — szóla mosolyogva a tanácsosné. —
 Hallgass ily dolgokról s csak az istenért senki ne
 gyanítsa, hogy te ilyen jól kilestél mindent, mert
 nem mindenki ítélne arról ugy, miként én, vagy
 apjók.

Vilmos elpirult s kezét nyujtva hű öreg barát-
 nőjének, viszonzá:

— Bölcsen volt mondva Margit néni! Kissé
 tulbuzgó voltam — de felejtis el mindezt, a legutol-
 só mondatot kivéve, mert e nélkül nem állok el; ő
 egy angyal s méltó a legnagyobb becsülésre.

Szívélyesen „jó éjt” kívánva eltávozott az öreg
 pár, Vilmost háborítlan élvezetében hagyva a fűg-
 göny árnyképeinek.

XXVIII.

Következő reggelen ismét elkezdé Vilmos régi
 műtétét az ablak függönyökkel, melyek a tanácsos-
 né örmére évek mulva is jó állapotban voltak.

Ott ült ő most az asztalon áthajolva s élvezé
 a Mária Lujza szép karjának édes szemléjét, miköz-

ben ő a virágokkal foglalkozék, melyeket a taná-
 csos küldött volt át. E kéz, mely amott kötöze a
 virág szárait s egyengeté az ágakat, nem ép oly fe-
 jér és szép volt-e, mint ennekeltette? És e szenved-
 destől halványná vált arc, nem viselő-e magán a
 szépség és béke oly kifejezését, mely elragadó volt.

Több ízben sietve vette Vilmos kalapját, hogy
 mint hajdan átmenjen látogatóba; de különös, a ré-
 gi idők emlékével visszatért hajdani tartózkodó fé-
 lénsége is.

Nem tudta, ha sejtí-e a fiatal nő, hogy a szük-
 ség napjaiban némi enyhítéseket köszönhetne neki,
 de azt tudta, hogy ő maga csak képzetenél is ennek
 nem merne reá tekinteni, mivel nem vala bizonyos,
 ha kedves volt-e Mária Lujza előtt e részvét, mely-
 ben soha el nem tűnő gyöngédség nyilvánulását lát-
 hatá.

És most ő szabad!

Szabad — e szó hangzék egész éjeu át fű-
 leibe; s rendkívüli pontossággal kezdé számítani, hány
 nap kell még addig, míg az özevgy-év lejár.

Fájdalom, ez év is csak annyi napból állott,
 mint a többi — s egyáltalán egy év lefolyása egész
 századnak tetszék Vilmos előtt.

Már kora reggel leporolta és kikéfélt N...
 asszony a kibérelt butorokat; Mária Lujza felölté
 szép gyász ruháját; a fejér házi fejkötő oly jól állt
 neki.

Valahányszor zörej hallatszék a lépcsők felől a
 két hölgy egymásra tekintett. N... asszony mo-
 solygott, Mária Lujza elpirult, de mindannyiszor csá-
 lódtak. Vagy valamelyik házi lakó ment fel a pad-
 lársra, vagy valamely küldött vagy küldemény volt,
 készíteni való ruhát, fejkötőt gallért stb. illetőleg.

Eljött a dél. Már most nem jöhet többé senki.

— No, — kérdé ebéd alatt a tanácsosné, —
 mit csináltál egész délelőtt fenn szobádban Vilmos-
 kám? Azt hittem ki fogsz menni, hogy valakit meg-
 látogass — de este legalább élméssz ugy-e?

— El kellene mennem! viszonzá Vilmos.

Hanem, kellett nem kellett s akart nem
 akart, de nem tudott annyira menni. Már fel volt
 öltözve több ízben, elővette kesztyűjét, kalapját; de
 a gondolatnál, hogy neki szükségképp pár sajnákozó
 szót kell mondani Mária Lujzának özevgyességét ille-

Deés, 1873. oct. 31. én.

(Vége.)

Most már az adott gondot, ki által legyen a m.-láposi járás szolgabírája helyettesítve, mert ugyan is a közgyűlés a helyettesítéssel főispán ur ő méltóságát bízta meg, miként a szinfalli titkok hozzá is eljuthattak, felkérte a helyettesítésre a megye érdemes főjegyzője b. D. G., megkínáltatt a megye aljegyzője P. J. s a pénztári ellenőr Sz. A. is, de különböző okokból ezen megbízást elfogadni vonakodván, a helyettesítés végre Szántó Márton kőfarkai járás szolgabírájával történt, ki e szerint két járás teendőit teljesítendi. Jó szerencsét és főleg türelmet kívánunk Szántónak, ki erélyes tisztviselő létére remélhetőleg rendet fog csinálni ama rendetlen járásban, de hogy az irodával mire mehet s mikor szedi rendbe, azt a jó isten tudja s Floth betlehni szolgabíró mondaná meg, ki a m.-láposi szolgabírói irodának átvételével, illetőleg átadásával megbízva lett.

Tárgyaltatt Deés városa tanácsának vasárnapi tanítók részére a város pénztárából adandó fizetések és a város kebelében létesítendő polgári iskola javára nyerendő segély iránti kérdése; mindkét kérdés méltánylása talált, a polgári iskolára a megye 20 ezer forint segélyt ajánlott s a jótörekvő cél támogatására m. kir. vallás és közoktatási miniszter ur ő nagyméltósága is felkérendőnek határozottat.

Előfordult a Biró-Gyarmathy-féle sikkasztások ügye is s Deés város tanácsának meghagyatott, hogy ez érdemben a decembri közgyűlésre részletes előterjesztést adjon be.

Következett a pénzügyi m. k. miniszter urnakidei 34.769. 3296. sz. a. az adóvégrehajtói intézmény módosítására, illetőleg napidíjjakkal ellátott állandó adóvégrehajtók alkalmazása iránti felhívása. Megvalljuk, kissé megütköztünk e ministeri leirat némi pontjain, nevezetesen a 3-ik pontban azon kitétel, hogy „az adóvégrehajtókat az alispán meghallgatása után a pénzügyigazgatóság nevezi ki.“ Mi úgy tudjuk, hogy az alispán meghallgatása után intézkedhetik a miniszter, de nem a pénzügyigazgatóság, mely — véleményünk szerint — nem áll az alispán felett, sőt egyenlő rangú és állású lévén a pénzügyigazgató az alispánnal, tehetnek valamit egyetértőleg és nem amaz emennek meghallgatásával.

A megye bizottságához volt még hír szerint egy tervezet beadandó, bizonyos financer által is, mely szerint a közigazgatási közegek (közégi jegyzők, bírák az adóhivatalnak, szolgabírák talán a pénzügyigazgatóságnak) pénzügyi tekintetben alárendeltettek volna, de a terv a megye közönsége előtt már in spe nagyon népszerűtlenné válván — szőnyegre sem került, annak szerkesztője zsebre tette s hallgatott vele. Határozattá lőn, hogy miután az adóvégrehajtói intézmény állandósításával a cél, hogy az adók gyorsabban és igazságosabban felhajtassanak, elérve, de megbízható egyének is találhatók nem lévén, s miután ezen intézmény nagyon káros és drá-

maradt időközökben tevékenységemnek valamely célpontot tűzni ki.

A mi a kertet illeti, mely talán az egészben legtöbbet ér, azt legfőképpen az Utter tanácsos fáradozásainak köszönhetem.

Jövő nyáron reményem megbámuljuk együtt a tanácsos ur pompás virágágyait s szép ültetvényeit.

— Azt hittem, — szóla Mária Lujza, — hogy a mérnök ur most is, mint eddig, nyáron át távol van innét.

— Most nem mindig! Ha a mérnök már néhány éven keresztül, mint én is dolgozott s belegyakorlódott mesterségébe, akkor már utasítással reá bízhatja a munka legnagyobb részét ügyes segédekre. Még most is sokat utazom ugyan s dolgozom magam is mezőn s erdőknön, — mit folytatni is fogok mindig, míg csak birom, mert szeretem a tevékenységet, — hanem azért nem kevesebb mint négy segédem van jelenleg, ki a terhet segíti hordozni.

— S beszédni az aratást is, — viszonzá N... asszony.

— Ez igaz, s miután az isten adott áldást munkánkra, hát adhatok magamnak nyáron át is egy kis szünidőt.

Hogy Vilmos ismétlő látogatásait, habár illő időközrel, magától értetik.

Most ismét asztala előtt ült Mária Lujza s színezé a máppákat; ismét ott állott Vilmos széke mögött, s szemmel kíséré kezének minden mozdulatát. S ha ekkor esetleg egy kérdésre, hirtelen visszafordítá fejét Mária Lujza, oly tekintettel találkozáknak szeméi, melyek özvegyi rubája dacára vérért arcába kergeték. De mihelyt Vilmos ily pillantásokon látta magát rajta kaptatni, melyeket még tilosnak lehet tekinteni, mindig sürgős dolgaival menté magát s haza sietett.

Annynyira félt Mária Lujzának okot adni, hogy gyöngédsége ellen panaszkodhasson.

„E látogatások — hangzék most a városi hölgykörben — valóban kezdenek már gyanusokká válni, — de tán csak nem veszi el egészen esztét a mi ügyes, derék mérnökünk, hogy pillantásait a legcsekélyebb

ga, sőt odiosus, pénzügyminiszter ur a XXI 1868-beli t. cz. gyökeres átdolgozására s egy oly törvényjavaslat előterjesztésére kéresek fel, mely szerint az adókiróvás és behajtás a közigazgatási tisztviselőkre bízassék, addig is pedig, míg e tekintetben és ohajtott szellemben új törvény alkotnának, adassék át az adófelhajtás a községeknek, szolgabíráknak; helyesen jegyezte meg T. K. bizottsági tag, hogy a szolgabíró és községi előljáró tudhatják legjobban, hol történt vásár, ki mit adott el, mikor és miből csinálhat pénzt a szegény adózó, mikor van a munka ideje s szoríthatja a vagyontalan adóháttrálékost néhány krajczár személykereseti adója törleszthetése céljából bémunkára stb. s nem fordulnának elő, mint nálunk is oly visszaélések, hogy az adóvégrehajtó kivette a mezei gazda jármából az egyik ökröt a másikat is — az illető tulajdonos — miután nálunk még nincs divatban az ökrös Einspanner, pottom áron elvesztegetni kénytelen volt. Csak akkor lehet bizalom a kormány és képviselők iránt, ha oly törvény alkotására törekszenek, mely igazságos, s az adókiróvást egyszerűsíti, s annak végrehajtása a megyére tehát magunkra bízatik, mert bizon az adó-tisztviselők, mint nem megyebeliek, ismeretlen egyének, legkivált ha nem is fajunkbeliek gyűlöletek s nem szívesen adjuk kezeikbe filléreinket, míg saját embereinknek pénzünket és vérünket.

A közmunkaügy rendezésre nézve közmunka és közlekedési miniszter ur által kért véleményünkben egy tenyeres napszámot 20 s egy fuvarnapszámot 50 krajczárba, tehát a mostan divó árak felébe számítottunk.

A központi tisztviselők a folyó évre is, tenát a multa drágasági pótlékot kérték; adnánk, ha volna, de inség sújtja a megye pénztárát is, hogy azonban a tisztviselők sorsán segítve legyen, az alispán felhatalmaztatott, hogy a rendelkezése alatt álló alapok valamelyikéből a pénzalaphoz képest és szükséghez mérten oly tisztviselőnek, kik kölcsönért hozzáfordulnak, 12-éd évi fizetés összegig a tisztviselőknök 12 havi részletben leendő visszafizetés kötelezettsége terhe mellett, fizetési előlegeket utaljon ki oly célból, hogy magoknak tölire a legszükségesebbeket beszerezhessék.

Kővárvidéke felirata az uzsora törvény módosítása iránt itt is viszhangra talált s hasonló felirat intézése elhatározottat.

Deés városa képviselő testülete a kutyaadó elhalasztását, melynek behozatalát korábban ő szorgalmazta, kérényezi, jóváhagyatott, holott abban semmi igazságtalanságot sem láttunk, ha a kutyák megadóztatnak, mert még nappal is alig járhatni a sok czellengő kutya miatt Deés városa utcáin.

Kedélyesen fejeztük be a közgyűlést, noha fáradtak valánk, felfrissített széplaki g. cath. lelkész Sz. J. írásba beadott indítványa felolvasására azon tétel, hogy bizonyos tekintetben a botbántetés újból léptetessék életbe s hogy az uzsora pestis néven nevezessék el stb. melyet, miután jól kineveltük magunkat, indítványozó maga visszavett.

Ezzel gyűlésezésünk véget ért a nélkül, hogy D. K. bizottsági tag azon nyilatkozata, miszerint a tagok kevés számmal maradván 4-ed nap estvéjére,

s legértéktelebb tárgyra függessze, midőn biztosan számíthat a legjobb szerencsére s az egész város leányai közt választhat! —

— Oh dehogy, nem az az ok — vigasztalák önmagukat az érdemes delhölgyek, — csak tiszta részvéttől történik, minket akar utánozni! Hisz mindenki tudja, hogy soha nagyobb szüksége nem volt máppákát színezni, mint épen most! —

De a tanácsosné arcuz csipve kis mérnökjét, így szóla hozzá:

— Vigyázz magadra s ne tégy semmit ideje korán, — gondold meg, hogy soká tart, míg eljő az év vége; tudod-e ezt uricskám?

Vilmos ép oly tréfás hangon felel:

— Ha az özvegy év lejárt, akkor szabad az özvegynek férjhez menni. De hát azt meg tudja-e mondani Margit néne, hogy mennyi időt határoz a törvény új kéré előállításának?

— Te gaz kópé, a törvény sem gondolhatta mindenre. De ha én csinálnám-e törvényeket, akkor a megkérést azonnal lakodalom is követné, mert a hosszas és titkolt mátkaságok soha nem tetszettek nekem.

— Annival inkább tetszenék most nekem, — szóla Vilmos, — hanem szükség törvényt ront; ap-rilisben falura megyek.

— „S ott maradsz késő őszig! folytatá Margit néne.

— Azt majd meglátjuk. Pünkösdig az csak megeshetik valahogy!

— Megbolondultál! Hisz pünkösöd csak — —

— Hét egész héttel van husvét után, szakítá őt félbe Vilmos, kívánhat-e ennél többet Margit néne?

— Igen, igen! Haza-ne hozd az orrod Szt.-János nap előtt, mert különben meglátod, hogy fogadlak. Az illetelmet meg kell tartani mindenben, hallod-e fiam, mert különben az öreg néni nem elegendik semmibe többé.

— Jól van hát, Szt.-Jánosnapig.

(J. A. K. S.)

minden azután hozandó határozatainkat törvénytelennek nyilvánítja, legkisebbé is zavarba hozott volna, rányitottunk az 1870 42 ik t. cz. 46-ik §-ra s tanácskoztunk, igazítottunk sokat, s nyugodtan mondatni jót és jól.

Volt a bizottmányi gyűlés első napján műkedvelői színi előadás is. „Kalmár és Tengerész“ adott, közönség középszámmal nagyobb. Mint halljuk, az eredmény 60 frt. 45 kr. tisztajövedelem lett, ez is jó — de ohajtanók, ha e társulatot, immár az adósságok tengeréből kibontakozva látnók, s azt halanók, hogy a megyei cholera árvák javára is jót szott. Mint értesülünk, november hava 11-én Gringoire és „Váróteremben“ drámolett kerülnek színre s miután a társulat ekkor jubileal, az előadás a társalkodási teremben tartandó, társas estélylyel leendő összekötve.

Vederemo.

XXX.

Csikszereda, nov. 1.

A 26-ik honvédszászlóalj zászlószentelése october 30-án folyt le városunkban nagy ünnepélyességgel. A 26-ik honvédszászlóalj két nagy Székelyszéknek, Csikszéknek és Udvarhelyszéknek fiaiból alakítottatik, s így nagyon természetes volt, hogy az október 30-ki zászlószentelési ünnepély egyaránt érdekeltte egy a csikszékieket, mint az udvarhelyszékieket, s az ünnepély fényének emeléséhez mindkét szék lakosai a legnagyobb örömmel és készséggel járultak. Október 29-kén este ismerkedésre a polgármesternél összegyűlt vendégek és zászlóanyák tisztelőre a honvédek fáklyásmenetet rendeztek. Zászlóanyák voltak: Csikszék részéről az általános szeretett és nagyrabecsült Mikó Antalné, a csikszéki főispán neje, Udvarhelyszék részéről pedig az udvarhelyi főispánnak kedves és jólelkű neje Dániel Gáborné. Koszorus leányok pedig három csikszéki és három udvarhelyszéki leány volt. A fáklyásmenete este nyolcz órakor indult meg a honvél laktanyától, s Lázár Domokos polgármester lakása előtt, hol az ismerkedési estély tartott, állapotod meg. Szabó Dénes szabadságot állományu honvédfőhadnagy üdvözölte a zászlóanyákat, mely beszédre Mikó Antalné betegeskedése miatt Dániel Gáborné zászlóanyája felelt, kiemelve, hogy a székek nők mindig készséggel és örömmel teljesítik honleányi kötelezettségeket. A fáklyásmeneten innen a kolozsvári honvédkerület parancsnokának: Graef Ede újonnan kinevezett altábornagynak lakása elé ment, hol az áltábornagyt szintén meglepte a lelkesülésnek e nyilatkozata. Főlem-lítendő, hogy az udvarhelyi dalárda közreműködése szintén emelte.

A zászlószentelési ünnepély október 30-án reggel vette kezdetét. A szabadban, a vár előtti téren emeltetett egy ideiglenes oltár, s mindjárt mellette egy asztalon nyugodott a főlzentelendő zászló. Mindjárt legelől foglaltak helyett a zászlóanyák: Mikó Antalné és Dániel Gáborné asszonyok, kiktől jobbra a csiki s balra az udvarhelyi koszorus leányok foglaltak helyet. Mindannyian természetesen magyar ruhában voltak és pedig a csikiak közül: Booskor Ilka k. a. vörö, Molnár Ilka k. a. fehér és Sán Anna k. a. zöld ruhában, az udvarhelyi koszorus leányok; Tóth Anna k. a. Szabó Ilka k. a. és Kovács Ilona k. a. voltak. Jelen volt Csikszék és Udvarhelyszék intelligenciája, a csiki tisztviselőség, Graef Ede honvéd altábornagy, a honvédség diszben föllállitva, s igen nagy néptömeg. — A szent misé-áldozat bevégezése után Nagy Lajos alesperes mondott egy hatásos beszédet, s aztán a zászlóanyák átadták a zászlószalagot a koszorus leányoknak, kik azt nagy ügyességgel föl is kötötték a zászlóra. Következett a zászló fölszentelése és a szögek beverése. Az első szöget Mikó Antal főispán verte be a király, Dániel Gábor főispán a királyné, Graef Ede honvéd altábornagy pedig József főherczeg nevében s aztán következtek a zászlóanyák és koszorus leányok, kik mindannyian a szögeket egy-egy hazafias mondat elhangoztatása mellett verték be a zászlórudba. Ezután Graef Ede honvédparancsnok egy csinos beszéd kíséretében adta át a zászlót Sándor László őrnagynak, a 26-ik zászlóalj parancsnokának, ki a honvédekhez fordulva oly lelkesítő beszédet mondott, hogy nemcsak a honvédség, de az egész jelenlevő népség elragadtatva zajos éljenzésekbe tört ki. Mindezzel azonban nem ért véget az ünnepélyesség, mert diszbed is volt, hol szebbnél szebb pohárköszöntések mondatk, s az azokban nyilvánuló hazafias szellem emelte az ünnepélyes hangulatot. Az első poharat Mikó Antal csiki főispán üritette a királyért, aztán Dániel Gábor udvarhelyi főispán a királynéért, Lázár Dénes a honvédelmi miniszterért, Sándor László őrnagy a zászlóanyákért, Szabó Dénes pedig a koszorus leányokért. Ezután a pohárköszöntések végtelen sora következett, s az általános szólási kedvnek csak is az idő előhaladása vetett gátot, a mennyiben már este 9 óra volt, s ekkor kezdetét vette a fényes bál, mely kivilágos viraditg tartott, s nem tudni, hogy az abban résztvevő kis-asszonyok, asszonyok és férfiak az ünnepélynek nem ezen részét tartották-e legsikerültebbnek.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, nov. 5.

Franciaországban oct. 25-én a bonapártisták tartottak gyűlést, melynek jegyzőkönyve így hangzik: „Az imperiálista párt vallásosan fogja megtartani politikai hitvallását és zászlóját. Nem fogja magát ez utról eltéríteni semmiféle inscelkedés, sem rágalom által. Nem fog beleegyezni sem engedményekbe, sem compromissumba a következő tanokra nézve:

Rend;
Nemzeti souverainitas;
Demokratia.

Az „Appel au peuple“ párthoz tartozó képviselők hozzájárultak a máj. 24-ki többség alakításához; ők elhárítanak magokról minden felelősséget azon tettek miatt, melyek megingatták a szövetséget és készek megtagadni minden korszerű eszközt a közérdek biztosítására.

A nemzetgyűlésnek nincs meg a szükséges hatalma arra, hogy egy állandó és tiszteltben álló akár köztársasági, akár pedig monarchikus kormányt alkothasson.

Egyedül a nemzet akaratának szabad és gyenes nyilvánítása képes egy végleges kormányt alapítani Franciaországban. Az ország nem vívhatja ki másként a pártok közötti barátságos megférhetést, a békét és munkát, mint a souverainitas e nagy ténye által, mely kétségbe vonhatlan kuforrása a jognak.

Politikai intézményeink alapjául nem néhány, hanem milliónyi szavazattöbbség kell hogy szolgáljon.

A királysági restaurationalis terveket az ország visszautasítja. E tervek egyaránt nyugtalanítják azon embereket, kik az 1789-ki szellemért lelkesülnek, kik oklást szereztek maguknak a modern népek történelméből, valamint nyugtalanítják azokat is, kik a földet művelik, vagy a műhelyekben dolgoznak.

A monarchista pártok intentioi hiábavalók: polgári jogok, községi függetlenség, polgári egyenlőség, vallásszabadság, közoktatási, — s mindaz, a mi egy népek politikai hitvallását alkotja — nagy garal föl volt említve. A vállalat lehetetlen: ezt kezelni vinni akarni egy többségi csellózással, annyit tenne, mint megsérteni a mandátumot, nem pedig gyakorolni. A nemzet ez által a legborzasztóbb szakadásoknak volna kitéve: Franciaország nem akar forradalmat hátrafelé.

Az imperialista párt tehát minden monarchiai propositió ellen fog szavazni

Adjuk a szót Franciaországnak, őt illeti meg a jog, hogy ítéletet mondjon és válasszon e következők között:

Köztársaság,

Királyság,

Császárság! —

Orosz- és Törökország között a szt.-pétervári hivatalos lap szerint következő szerződés kötöttet a Törökországban lakó orosz alattvalók ingatlan birtok jogára nézve.

Minden idegennek ki az ottomán birodalomban lakik, tartózkodási helye sértetlen és senki sem mehet be annak lakába hatósági engedély nélkül, melyet az illető consul is ellenjegyez.

Tartozkodási hely alatt értetik a lakház tartozékaival, udvarával és meg nem szakított bekerített helyeivel — ide nem értve a tulajdon többi részeit.

Midőn a közhatalóság rendelete következtében egy idegen házába kell bemenni, az illető consul erről értesítettik és vagy maga, vagy pedig küldötte által tartozik megjeleni ily alkalmakkor úgy, hogy a hatóság intézkedései 24 órával tovább ne késleltessenek. Ezen rendszabály áll az idegenek oly lakházaira nézve, melyek 9 óránál kevesebb távolságra vannak a consul székhelyétől.

Az idegenek oly tartózkodási helyén, mely 9 óránál távolabbra esik a consuli ügynök székhelyétől a közhatalóság ügynökei bemehetnek az illető község vénei tanácsának három tagja kíséretében az idegen alattvaló házába a nélkül, hogy az illető consul, vagy ennek delegatusa jelenlétére volna szükség, — de csak igen sürgős esetekben, mint gyújtás, gyilkosság vagy gyilkossági kísérlet, rablás fegyveres kézzel vagy lázadás.

Az idegen alattvalóknak jogában áll minden esetben fellebbezni a saundjan-bírósnál. A fellebbezés a consul hozzájárulásával döntetik el. — A fellebbezés mindig felfüggeszti a végrehajtást.

Az idegen a consul jelenléte és és közreműködése nélkül csak saját kérelmére ítéltezik el.

Magától értetik, hogy e megszorítások nem vonatkoznak a tulajdonból keletkező perekre, melyek a községes törvények szerint ítélteknek meg.

A védelem szabadsága, valamint a tárgyalás nyilvánossága teljesen biztosittatik az idegeneknek, kik ottomán bíróság elébe kerülnek, épen mint az ottománoknak.

Konstantinápoly, mart. 20. 1873.

Ignatie w, s. k. — Saffvet, s. k.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, november 4. 1873.

— A főthi dal Gödöllőn. A magyar királyi udvartartás színhelyéről írják a „Ref.”nak: Mint általában tudva van, ő felségök Gödöllőn való mulatásuk ideje alatt a ridég udvari és szigorú családi szertartásokat és tetszelgős rendszabályokat mellőzve, oly, mondhatni patriarchális életet élnek, mely a királyáért mindig lelkesedni tudó magyar népet méltán tölti el büszkeséggel; így igen gyakori az eset, hogy majd a gödöllői királyi uradalom igazgatója, majd a járás szolgabírája részeseültek már a kitűnő szerencsében, hogy ő felségök családias színezetű ebédjén részt vehettek. Gr. Ráday Pál gödöllői szolgabíró most az utóbbi napokban volt hivatalos a királyi asztalhoz. Ebéd közben a grófot ő felségének egyik szárnysegéde magyar zamatu szívélyességgel kínálhatta a királyi borok megízlelésére, úgy annyira, hogy a dolog ő felsége figyelmét sem kerülte ki, s végre a legelső gazda nem tűrhette tovább ily megszegyénítést jóféle gondúzóknak, poharat ragadva, oda szól a grófnak: „Igyék, gróf ur! hisz, egy pohár bor a hazáért meg nem árt.” A legkellemesebben meglepett gróf, ki a költött királyi ajkairól ilyenformán s a legalkalmasabban idézni hallá, föltalálva magát, tiszteletteljesen ragada meg az alkalmat s így szól: „Főlséges ur! Engedje meg tehát, hogy a költő szavait tovább fűzhassem: a legelső magyaremler a király, éljen a király!” Már úritani akarták a serleget, mikor felséges asszonyunk közbeszól, megkoronázza az egészet: „Uraim! hadd folytassam én is: A d d i g éljen, míg a honnak éli.

— A képviselőházon gyászlobogó leng. Kosztolányi Károly a nyitra-verbói kerület országos képviselője s a közoktatási miniszteriumban osztálytanácsos hosszas szenvedés után Budán meghalt. Béke hamvaira!

— A kir. igazságügyminiszter a szamosújvári kir. törvényszékhez írnokká Felszegi Albert ottani törvényszéki joggyakornokot nevezte ki.

— A kir. igazságügyminiszter Huszár Albert segesvári törvényszéki telekkönyvi írnokot a sz.-udvarhelyi és Endes Kálmán sz.-udvarhelyi törvényszéki telekkönyvi írnokot a segesvári törvényszékhez helyezte át.

— Bráth Frigyes, hegedű-művész — kinek jeles játékát pár évvel ezelőtt oly sokszor élvezte Kolozsvár város zenekedvelő közönsége — Oláhországi körútjából visszatért s vasárnap tartandja első hangversenyét a városi redoute-teremben.

— Az ev. ref. főtanoda farkasutcai kö- és könyvnyomdája, mely lapunk kiadójá Stein János ur kezeltése alatt áll, a nyár folytán annyira kiépített, hogy most már becsületére válik a ref. tanoda előjáróságának, mely nem kímélve az áldozatot, mintegy 12 ezer forintot szentelt építésre. Hogy azonban a berendezés se maradjon el a külsőleg is csinos épület mellett, lapunk kiadójá gondoskodott a czélszerű felszerelésről is; újabbban a nyomda egyik vezetője Bécsbe utazott, betűket s egyéb kellékeket vásárolni, azonkívül amunkában levő sajtók száma egygyel szaporítottat s általában a nyomda a nagyobb épület által szükségelt szerelkek kényelmesen ellátottat, úgy annyira, hogy most szükség esetén 40—50 szedő működhetik, 3 gyorsajtó, két kézi vassajtó van munkában, utóbbiak közül egyiket, mint a kolozsvári nyomdában ujdonságot, még 1832-ben ajánlódokta néhai b. Radák Istvánné a ref. tanodának; a könyvnyomdában szintén 3 sajtó dolgozik s egy derék metsző végzi a szakmájába vágó munkákat s ha még hozzáadjuk, hogy a nyomda éjjel is elfogad és végez megbízásokat, bátran állithatjuk, hogy a nyomda semmi kívánni valót sem hagy hátra s egy nagy város igényeit is képes kielégíteni.

— Alapítvány a kolozsmonostori gazd. tanintézet számára. Szindi Bors Albert atyja nevére „Bors Mihály alapítvány” név alatt a helybeli gazdasági tanintézetnél 2000 frtos alapítványt tett le oly czélból, hogy annak kamatai jó erkölcsű és kitűnő előmeneteli szegénysorsú ifjak segélyezésére fordíttassanak. Ez áldozatkészség mig egyfelől meglepő szerepe a fini kegyeletnek, másfelől a hazai tudomány oltárán is oly szép példaadás, melynek vajha minél több lelkes követője lenne.

— A kolozsvári konzervatórium közelébb azért folyamodott a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz, hogy a zenészeki czélokra szánt összegből kiváló törekvésű zeneintézetünknek is jutasson bizonyos összeget. Jellemző, hogy a lakonikus válasz így hangzik: „A zenekonzervatórium kérelmének ez-uttal hely nem adatik.”

— Véres verekedés történt tegnapielőtt külközép utcában. A verekedők száma mintegy 200-an, jobbadán külvárosi polgárok voltak s a városi rendőrségnek nem sikerülvén őket lecsöndesíteni, a csendőrség beavatkozását kelle ki kérni. A szuronyok látása aztán nem is téveszté el hatását s az ingerült fokra emelkedett hangulat csakhamar lecsillapult. A véres dráma hősei közül többen megsebesültek, mintegy haton pedig elfogattak és hüvőre kísértettek.

— Gráf Ede, az erdélyi részek 6-ik honvéd kerületének parancsnoka, altábornagygyá nevezetett ki.

— A kolozs-dobokamegyei néptanítók évi rendes közgyűléséből még a következőket említi meg. A „Népevelésügyi É” fenállására nézve kimondatott, hogy az előfizetési pénzek felemelése s a a társjegyletek pártolása reményében valami magánadakozások után s szükségesetén pedig az egyet pénztárból eddiggi alakjában továbbra is fentartandó lesz. Az adakozások sora legott e gyűlésen megkezdett mint értesültünk, oly öröndetes eredmény koszoruzta a kezdeményezést, hogy az életrevaló szaklap sorsa biztosítottnak tekinthető. Ezután a szavazat szedő bizottság küldetett ki Cziriák Sándor polg. isk. tanító, Antal György szoboki tanító. Nagy Ferenc fejrődi tanító, Szentgyörgyi L. kolozsvári tanító személyében. A mintata nitást bíráló bizottság tagjaiul Bihari István valkői tanító (Várad tanár tanítására) Kozma Dénes: (Spengel tanító tanítására) küldetett ki. Pénztárt felülvizsgáló bizottság tagjai v: Fazakas József képezd. tan. Szántó Mihály b.-hunyadi, Deesy Lőrincz ketesdi tanító választattak meg. A tisztikar így alakult meg. Elnök: Paal Ferenc, képezdei igazgató. Alelnök: Benedek József ev. ref. tanító. Első-titkár: Várady Károly polg. isk. igazgató. Másod-titkár: Benedek Samu tanító. Pénztárnok: Gazi József tanító. Könyvtárnok: Ludvig József rom. kath. tanító.

— A művészvilág minden oldalról siet emelni a Liszt-jubiläum ünnepélek fényét. A bizottság ma értesült, hivatalosan, hogy a bécsi cs. k. udv. dalszínház, a cs. k. udvari templomi zenekar, a conservatorium és a philharmoniai egyet díszfeliratot szándékozik átnyújtani a nagy művészeknek. A felirat, melynek szövegét Weilen József drámáiról az „Edda” stb. szerzője, írta, Groner ismeretes műtermében készült remek kivittel, és a nevezett intézetek valamennyi tagja által alá van írva. Hasonló feliratot intéz hozzá a zenekedvelők egylete is s mindkettőt Hellmeberger József fogja nov. 9-én délelőtt, a pestvárosi alapítványi okmány és az arany babérszörű átadása után átnyújtani. Lenckert Frigyes udvari fényképész, ki mint juri tag, julius hóban szintén Budapesten volt, Liszt Ferenc életnagyságu és remeküli sikerült arcképet küldte meg a nemzeti színház számára. Az arckép az ajándékozó kívánságához képest f. hó 8-án az ismerkedési estélyen és 10-én a banketen, a „Hungaria” nagy termét fogja díszíteni. Goldmark a kitűnő zeneszerző is bejelent megérkezését. Nohl Lajos heidelbergi tanárt pedig holnap este várták a fővárosba.

— Törökországban az anglországi nonconformisták ez ideig 222 rendes iskolát és 78 templomot építettek; 110 tanított és papot neveltek; 4 theologiai tanodát és 12 leány-növelődt állítottak fel; ez intézetek körül 20 000 protestans lelket gyűjtöttek. A török birodalom különböző nyelvein 400 ezer bibliát és 500 000 vallásos s más hasznos könyveket osztottak ki, a temérdek tankönyveket nem is számítva. E bámulatos munkának erkölcsi eredménye a szultán figyelmét, kedvezőleg vonta magára, — mert az értelmi fejlődés befolyásamár is kezdé magát Konstantinápolyban érvényesíteni. És e roppant munka csak egy nemzedék élete alatt történt!

— Arany rud. Bizonyos Bonts Gyula állítólag adóhivatalnok Erdélyből Bartsch Lajos hatvani-utczai boltjában egy 40%, arany súlyu aranyrudat kínált eladás végett. Kérdőre vonatván az aranyrud szerzése iránt, midőn sem erről, sem személye azonosságáról kellő fölvilágosítást adni nem tudott, le-tartóztatott és a rendőrségnek adatott át.

— Várad György országos ügyvéd, lakását Kolozsvárról Főlegyházra tette át.

— A Liszt-ünnepélyt rendező bizottság a kolozsvári konzervatóriumot is felszólította, hogy a nagy mester országos ünnepélyén képviseltesse magát. Ennek folytán a zenekonzervatórium magas pártfogóját és elnökét gr. Péchy Manó ő nagyméltóságát kérte fel, hogy a november 9. és 10-iki fényes ünnepélyen hangot adjon a konzervatórium szívből fakadó érzelmeinek.

— Pör a kereskedelmi miniszter ellen. Bitter Lajos, postahivatalnok, 1860-ban állami szolgálatba vétetett föl s 1868-ban a magyar kereskedelmi miniszter által is kinevezetett. 1870 május 25-én azonban elbocsátották, mert a postaigazgatóság egy fogalmazvány birtokába jutott, melyet Bittertől származottnak ismert föl, a mely postai rendetlen kérdésekről szólva, éles megrovásokat tartalmazott. Ez okból a postaigazgatóság fegyelmi bíróssággá alakult és Bittert hivatalvesztéssel sújtotta. Bitter azonban pert indított a kincstár ellen, alapul azt hozván föl, hogy a fogalmazvány nem tőle származott, abban csak styláris javításokat tett és az soha sem is került nyilvánosságra elé; továbbá kifogást tett az ellen, hogy ügyében a magát sértve érzett fél, a postaigazgatóság itélt, holott az a fenytől törvényszék hatásköréhez tartozott volna. Követeli tehát, hogy 1870. máj. 25-ike óta visszatartott fizetése folyóvá tétessék. Fölperest dr. Schulhof Géza képviselte, ki arra fektette a főslyt, hogy a hivatalnok kinevezés kétéoldal szerződés s itt egyoldalulag felbontott minem folytán teljes kárpótlásnak van helye. E föltevés ellen a kincstári ügyek jogigazgatója tiltakozott. Apör követelés röviden oda irányult, hogy a ministerium térítse meg Bitternek az elbocsátás óta visszatartott fizetését, mivel nem ő, hanem a kormány az oka, hogy munkáját nem folytathatta. E pörben a pesti belvárosi

kir. járásbírósa felperes ügyvéde kérelmének helyt adott s a kincstárt a kereseti tőke s perköltségek megfizetésében elmarasztalta.

— Hymen. Borwel William őrnagy az angol hadseregben, e napokban jegyezte el gr. Leiningen Liza urhölgyet. gr. Leiningen Károly aradi vértanúnak leányát. A boldog pár az esküvő után Indiára utazand, hol az őrnagy állandó lakása leendő.

— Paget John erdélyi birtokos a kiállítás alkalmából a harmadosztályú vaskorona rendet nyerte.

— Gözhajók összejöttök. A szabadalmazott osztrák gözhajózási társulat következő értesítést közöl a lapokban egy szerencsétlenség felől: Tegnapi este 7 órakor összejöttök Paksnál az 1-ső cs. kir. szab. dunagözhajózási társaság letel menő „Gyula” nevű máshasználító gőzöse az egyesült magyar gözhajózási társulat felfel menő „Honvéd” személyszállító gőzöszével, mely alkalommal a „Honvéd” kilyukadt és hajónövendéke, állítólag, a vízbe fuladt. A „Honvéd” a „Gyula” által partra vezetett, biztonságba helyeztetett, utazóit pedig az 1-ső cs. kir. szab. dunagözhajózási társaság nemskora felél menő „Germánia” gőzöse hozta Budapestre. Az összejöttökön oka a bírói vizsgálatból ki fog derülni; mint eddig értesültünk, a balesetet térséghiány okozta, hogy a „Honvéd” nem várakozott, míg „Gyula” vonatával e keskeny helyen átkelt.

— Lincz város tanácsa elhatározta, hogy király ő felsége 25 éves uralkodói pályájának évfordulati ünnepélyén feliratot s Lincz városának Ried által készített képét fogja átnyújtani az uralkodónak. A város főtere Ferenc József-ternek fog elnevezeteni. Ezen kívül a katonaság közt 1000 forint osztatik szét, a városban pedig ünnepélyes hangverseny és fáklyás zene rendeztetik.

— A nagy opera-ház égése Párisban. A Rue Lepelletier és Rue Crouet utczák torkán levő párisi régi operaház, az úgy nevezett „grand opéra” f. hó 28-ika óta romban hever. Az egész nagy épületből még csak néhány égne meredő fal maradt fön, azon helyiségek kivételével, melyekben a színházi igazgatóság volt elhelyezve. Mi okozta a tüzet, még nem tudni. Hogy oly hamar terjedtek a lángok, annak oka az volt, hogy 11 óráig éjjel égett már belülről a ház, s még a közelében tartózkodók is azon véleményben voltak, hogy csak közönséges kéménytüztől erednek a füstoszlopok. Még maguk a tüzoltók is, kik előadás alkalmával mindig az opera körül tartózkodtak, ezt hitték. Csak éjjel előtt fél órával jelentek meg a tüzoltók, mikor a diszletek már javában égtek. Dacára azonban, hogy a tüzoltók ugyszólván seregestül siettek az égés helyére, minden már későnek bizonyult. A párisi operát már nem lehetett megmenteni. Egy órakor éjjel után oly terjedelmet nyert a tűzvész, hogy az oltó seregek a körüllevő házak és paloták megmentésére kellett gondot fordítaniok. Általános volt azonban a párisi polgárság mebotránkozása a fölött, hogy a parancsnokság a csapatokat nem küldte elég nagy számmal s elég korán a tüzoltók segítségére. A közönség is inkább a látvány pompájában gyönyörködött, s a tüzoltók ugyszólván egészen magukra voltak hagyva. Nem csoda tehát, ha a lángok végre is győztek erőlködéstken, s az operaházat elhamvasztották. A nagy opera 1821-ben épült Debrét építész tervei szerint. Ez már a harmadik párisi operaház, mely leégett. Az utolsóelőtti a Mouvois-téren volt ott, hol jelenleg a nemzeti (azelőtt császári) könyvtár épülete van, onnét azonban a Berry-i herceg (Chambord gróf atyjának) megilykolása után eltávolították. A most leégett épület külsejére nézve nem volt kitűnő. A szinpad azonban igen tágas, és a készletek és díszítőművek Párishoz nagyszerűségéhez méltóak voltak. Egyébíránt az épületnek így is — kettős okból — csak rövid időre volt szabva fönmaradása, először azért, mert tudvalevőleg a pompás új operaház a boulevardon, mely 20 millió franknál többbe került s a világ legszebb színháza, már majdnem teljesen elkészült, s meg, s még csak a rendez belső becs, hogy megnyitassák; másodsor, mert maga a régi opera a Haussmann-féle gyönyörű boulevard irányába esvén, nemskoralefogott volna bontatni. A színház szinpada, nézőtere és diszletei teljesen odavesztek, s ez utóbbi a szintén odaveszett kitűnő zenehangszerekkel a legmaradandóbb kárt képezi.

— Az „Institut de France” alapításának 78 ik évfordulóját m. hó 26-án nyilvános ülésel ünnepelte meg, melyben mind az öt akademia részt vett. A díjak kiosztásánál a 20 000 frankos díjat, melyet csak minden második évben szokott kiadni az intézet, Mariette nyerte el, ki egyiptomi kutatásai által szerzett elismerést nevének a tudományos világban.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten novemb. 5. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett novemb. 5. 11 ó. 20 p. d. e.

Szlávy és Kerkapoly Bécsből haza érkeztek s a tegnapi délutáni ministertanácsban elmondották utjok eredményét, mely nem kielégítő; az osztrák kormány ellenezte a magyar ohajokat a pénzválság eny-

hítése ügyében. A ministertanács a megyék arrondirozásával foglalkozott, az ide vonatkozólag készült javaslat elejtettnek tekinthető.

A bécsi reichsrath két háza tegnap tartá első ülését, az ünnepélyes megnyitás trónboszéddel ma lesz.

Szerbiában a Risztios-kormány megbukott, úgy látszik osztrák-magyar befolyás folytán, utóda Marinovics mérsékelt párti lön.

Mach-Mahon meghatalmazással 10 évre meghosszabbíttatnak.

KÖZGAZDASÁG

Kimutatás

A kolozsvári kisegítő-pénztár egylet 1873. october havi forgalma.

Bevétel.

Pénztármaradék a mult hóról 18092 frt 98 kr, betételek után 66 266 frt 03 kr, kamat, feldij és váltódij 11 227 frt 29 kr, bélyegdíjakban 395 forint 90 kr, 1210 esetben visszafizetett kölcsön 537.163 frt 90 kr.

Összesen 633.146 frt 10 kr.

Kiadás

1223 esetben kölcsön 505.229 frt 63 kr, tisztviselők fizetése 1069 frt 99 kr, iradai kellékek 91 frt 72 kr, bélyegre 400 frt — kr, kamat 153 frt 82 kr, adóba 200 frt — kr, betét visszafizetésekben 99.213 frt 77 kr.

Pénztármaradék 26.787 frt 17 kr.

Összesen 633.146 frt 10 kr.

Kolozsvárt, 1873. oct. 31-én.

Taufer Ferenc,

igazgató.

Geltch János,

könyvvezető.

Kozák Ede,

pénztárnok.

A kalotaszegi takarékpénztár ázlet kimutatása október havról, Bevétel.

Pénztári maradvány sep. 30-ról 342 frt. 40 kr. Betétekből 2218 frt, 76 kr. Vízetett leszámításokból 31,580 frt. Vízetett előlegekből 2225 frt. Leszámitólásokból 922 frt, 65 kr, Előlegek kamataiból 4 frt, 60 kr. Beirási díjakból 2 frt, 30 kr.

Összesen 37,295 frt, 71 kr.

Kiadás.

Vízetett betételekre 2878 frt, 1 kr. Vízetett betétek kamataira 39 frt, 79 kr. Leszámitólásokra 30,755 frt. Előlegekre 230 frt. Költségekre 19 frt. 65 kr. Napi biztos díjakra 23 frt. Tiszti és szolgálásokra 106 frt, 66 kr. Pénztári maradvány október hó 31, 3243 frt, 60 kr.

Összesen 37,295 frt, 71 kr.

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Nyiltér.)*

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül: Revalescière Du Barry. Londonból. (45—208)

Minden betegség elenyészítése gyógyszer és költség nélkül a delicateszégi tápszer Revalescière Du Barry Itálá Londonban, a mely felnőtteknél és gyermekeknél 50-szer olcsóbb minden más gyógyszernél.

Kivonat 75,000 gyógyítástól gyomor-, ideg-, altestimell-, tüdő-, torok-, harag-, lélegzés-, mirigy-, vese- és húgcső-bajokban, a melyekből másolatok kívánságra ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

74.670 sz. bizonyítvány.

Bécs, 13. april. 1872.

Hét hónapig valék kétségbeesett helyzetben. Mell- és idegbajom volt, úgy hogy napról-napra láthatólag fogytam a tanulmányaimat sem foly athattam. Hallottam híret az ön bámulatos Revalescièrejének, használni kezdtem s biztosíthatom hogy táplál és delicat Revalescièrejének egy havi élvezete után tökéletesen egészségesnek és megerősödöttnek érzem magam s a tollat legkisebb reszketés nélkül vezettem. Kötelezettségem tartom ezen, aránylag igen olcsó és isletes tápszer minden szenvedőnek, mint legjobb gyógyszert ajánlani s maradok aláatos szolgálja

Feschner Gábor,

a fensőbb keresk. tanintézet hallgatója

Mitovitz, 30. april. 1871.

Hála a kitűnő listnek, növérem, ki ideges főbajban és álmatlanságban szenvedett, 3 font élvezete után a javulás útján van. Egyuntal bátorodom kérni önt, hogy nekem utavélemellett 1 font közönséges Revalescièrejért terjedelmes használati utasítással nyolcz hetis gyermekek számára küldeni sziveskedjék. Tisztelettel

Kostits G. Miklós.

73.704. sz. bizonyítvány.

Prilep m. p. Holleschau Morvában, 7. május 1871. Mitűnt az öntől már régebben kapott Revalescière el-fogott, gyomorgyengeségemnek pedig igenhathatos gyógyszer, kérem, hogy nekem a valódi Revalescièreből 2 fontot utavélt mellett lehető előbb küldeni sziveskedjék.

Tisztelettel

Rohaczek József, erdősz.

Táplálóból levén a husnál, a Ravalesciére éltetéseknél és gyermekeknél 50-szer olcsóbb a gyógyszernél. 1/2 fontos bádogszelvényben 1 frt. 50 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt. 50 kr., 5 font 10 frt. 12 font 20 frt. 24 font 36 frt. Ravalesciére kétszeresült szelvényben 2 frt 50 kr és 4 frt 50 kr. Ravalesciére csokolade porban és táblákban 12 csésére 1 frt 50 kr. 24 csésére 2 frt 50 kr. 48 csésére 4 frt 50 kr. Porban 120 csésére 10 frt. 288 csésére 20 frt. 576 csésére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társai által Bécsben, Wallfischgasse 8 sz. valamint minden városban jó gyógyszerésznél és tisztserúsnoknál; a bécsi ház el is küld minden irányba postai utavélt vagy utavány mellett.

Kolozsvárt: Binder Károlynál. Debreezenben: Milavits István és „Kigyóhoz” címzett gyógyszerárában. Dunaföldvár: Nadhera Fálnál. Brassóban: Fabik Ede és Ikellusnál. Gyula-Fehérvárt: Mihelys Zeigmond gyógyszerésznél. Marosvásárhelyt: Fogarasy Demeternél. Pesten Thürk Józsefnél. Temesvárt: Quiriny Alajos és a város győssértáiban.

(* E rovat alatti közleményekért csupán a sajtóhatóság kénytelen vállal felelősséget. Szerk.)

